

■ Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře

Hvězdu mezi hvězdami postavil v roce 1720 stavitel Santini na Zelené hoře ve Žďáře nad Sázavou. V tomto vrcholném díle barokně-gotického stylu se skrývá jedinečná geometrie, v celém kostele například nenajdete jediný neosvětlený kout. Nevěříte? Prozkoumejte naši památku UNESCO na vlastní oči. Začněte pohledem přes hladinu rybníka, vystoupejte na kopec okolo pasoucích se oveček a nechte se unést hvězdnými tvary celé stavby. A když si pro svoji návštěvu vyberete podvečer, můžete odtud sledovat západ slunce nad kopečky někdy drsné, ale vždy malebné Vysočiny.



Foto: Aleš Motěj

Úvodní slovo

Objevte s námi krásná místa, která vám nabídnou dobrodružství, nevšední zážitky, ale i odpočinek a relax. Prostřednictvím našich Turistických novin vám představíme malebné lokality, které si zamilujete pro jejich čistou krásu.

Pro milovníky nevšedních fotografických záběrů jsme připravili Instagramovou stezku Koruny Vysočiny.

Pokud patříte mezi fanoušky tradiční turistiky, rozhodně doporučujeme výlety se sklářskou tematikou. Výlety po zaniklých sklárnách vás zavedou do srdce Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy.

Pokud dovolenou budete trávit s dětmi, určitě si do svého programu naplánujte návštěvu netradičních soch Michala Olšiaka nebo se jen tak přijdte toulat nádhernou přírodou. Inspirací vám mohou být naše noviny nebo turistický portál Koruny Vysočiny.

Všude dobře, ale na Vysočině nejlíp!

www.korunavysociny.cz



Foto: archiv Horácké muzeum

■ Horácká lidová architektura

Chcete-li spatřit něco jedinečného, co, jak se říká, nikde jinde nenajdete, vydejte se poznat staré domky a chalupy horalů, kteří v 17. a 18. století osidlovali nejvyšší části severního Moravského Horácka. Díky odlehle poloze a chalupářům se tyto roubenky a kamenné statky na Novoměstsku zachovaly do dnešních dnů, a můžete tak stále obdivovat jejich skromnou krásu.

■ Obnovené pernštejské zahrady

Slavnostní otevření a zpřístupnění vrchnostenské zahrady pod hradem Pernštejnem proběhne koncem května 2021. Návštěvník bude moci projít různými světy. Navštíví francouzskou zahradu, ro-

mantickou zahradu, anglo-čínskou část i lesní partii.



Foto: Petra Zbořilová

■ Bystřický park miniatur

V Bystřickém parku miniatur se letos dokončí stavba miniaturní hradu Kunštát, která se díky nastupující zimě nemohla minulý rok dokončit. Dále pak vzniknou miniatury hradu Pyšolec a hradu Skály – též známého

jako Štarkov. Současně už se pracuje na soše Viléma II. z Pernštejna, majitele panství a hradů, které se v parku nachází. Socha bude v životní velikosti a celá z kamene. www.korunavysociny.cz



Foto: Vladimír Císár

Vyhlídková místa

Hrabčící stolek

Vyhliídka se nachází na skále nad meandrem řeky Svratky za obcí Vír. Do roku 1930 zde stála dřevěná rozhledna, kterou nechal postavit hrabě František Coudenhove-Honrichs na Kunštá-

tě. Pravděpodobně také proto se vyhlídce dnes říká Hrabčící stolek. Je odsud jeden z nejkrásnějších pohledů do údolí. Dojít sem lze po neznačených polních a lesních cestách.



Foto: Veronika Exlová

Vávrova skála

Na úbočí Pohledeckého kopce stojí na okraji lesa osamocená Vávrova skála. Ještě do 30. let 20. století zde stávaly skály dvě, jedna z nich byla ale postupně odtěžena. Zvláštní tvar skály přímo vnučuje myšlenku,

že zde nevznikla přirozeným způsobem. Povídá se, že je to bludný balvan, který tu upustil čert. Ze skály je nádherný rozhled jižním směrem. Samotné posezení pod skálou rovněž nabízí krásnou vyhlídku.



Foto: Miloš Neumann

Milovské Perničky

V rozlehlých lesích na severu Žďárských vrchů, co by kamenem dohodil od Křížánek, se ukrývají další skály. Na jejich vrcholu naleznete Perničky – prohlubně, podle nichž dostaly skály své jméno

a jejichž původ byl dlouhá léta opředen tajemstvím. Tradovalo se, že byly vytvořeny člověkem a sloužily ke kultovním účelům, nebo k zapalování strážních ohňů či k drčení obilí.



Foto: Miloš Neumann

Skalní vyhlídka u hradu Pernštejn

Na historickou vyhlídku narazíte na trase naučných stezek k hradu Pernštejn. Tato dlouhé roky zapomenutá vyhlídka byla obnovena v roce 2015 a zaujme vás pro svůj netradiční pohled na hrad. Přimo

u vyhlídky je umístěna informační tabule č. 31. Mapku naučných stezek i s přesnou lokací vyhlídky dostanete zdarma v Turistickém informačním centru v Nedvědicích. www.korunavysociny.cz



Foto: Lukáš Voborný

Bohdalec

Není tomu mnoho let, co Žďárské vrchy získaly další osmistovku. Ukázalo se, že ačkoli samotný vrchol je pod hranicí 800 m n. m., skála těsně pod ním tuto výšku přesahuje. Odvážný lezec, který

by skálu zdolal, by se na svět díval z výšky 801 m n. m.

Ale i když na skálu nevylezete, výhledu na krásu to neubere. Pěkné výhledy vás čekají i po cestě z Odrance.



Foto: Miloš Neumann

Kamenice

Tuto pohádkovou vyhlídku naleznete nad Roženeckými Pasekami. Na vrcholu Kamenice se kromě krásné vyhlídky na Žďárské vrchy můžete pokochat pomníčkem broučků, jejichž autor Jan Karafiát

se narodil v nedalekém Jimramově. Mnozí se domnívají, že děj knihy se odehrává právě na svazích Kamenice. Jestli je to pravda, nevíme, ale jisté je, že Kamenice je s Broučky neodmyslitelně spjata.



Foto: Miloš Neumann

■ Sjezdové tříkolky ve Skiareálu Svratka

Vyrazit na sjezdovku v létě? Proč ne, když ji můžete ve Svratce sjíždět na tříkolce. Tříkolky jsou stabilní a mají účinné brzdy, není třeba se bát. Na kopec vás vytáhne vlek a pak už si užíváte jízdu

dolů. Projet se mohou jak děti, ty nejmenší v doprovodu rodičů, tak i dospělí.

V blízkosti sjezdovky je hotel s restaurací, místo je ideální i jako výchozí bod výletů.



Foto: archiv Skiareál Svratka

■ Paddleboarding na Piláku

V okolí Žďáru nad Sázavou je spousta vodních ploch, které přímo vybízejí k radovánkám. Různé letní aktivity si můžete vyzkoušet ve volnočasovém areálu Pilák. Jednou z nich je i paddleboarding.

Jde vlastně o surf, na kterém stojíte, a k pohybu po vodě využíváte dlouhé pádlo. Pokud by vás tento sport neoslovil, zkuste třeba šlapadla, loďky, discgolf nebo míčové hry.



Foto: Jiří Bárta

■ Turistické trasy v okolí Skalského dvora

Zážitkové turistické trasy v okolí hotelu jsou vhodné nejen pro děti, ale na své si přijdou i zamilované páry, motorkáři či cyklisté. Novou sezónu vám zpříjemní také

mnoho novinek, které zatraktivní pobyt nejen ubytovaným hostům. Přijďte za zážitkem do hotelu Skalský dvůr.

www.skalskydvur.cz



Foto: archiv Koruna Vysočiny

■ Na kolečkových bruslích podél Sázavy

Ještě před několika lety se mezi Sázavou a Přibyslaví proháněly vlaky. Dnes je trasa kolem řeky Sázavy využívána cyklisty a bruslaři. Na místě bývalé železnice

vznikla 9 km dlouhá cyklostezka. Díky hladkému povrchu si bruslaři přijdou na své. Část stezky vede lesem mezi skalami, a tak je zde příjemně i v horkých letních dnech.



Foto: archiv Zámek Žďár

Galerie

■ Horácká galerie

Galerie se nachází v krásné budově bývalého zámku na Vratislavově náměstí (foto – interiér). Ve sbírkách najdete od všeho trochu, především však tvorbu místních rodáků a umělců, jako byli V. Makovský, J. Štursa, J. Jambor a další. Pro děti je nachystán deník o J. Štursovi.

www.horackagalerie.cz

■ Galerie ve Sněžném

Galerii založili v roce 1997 malíři J. Odvárka, R. Němec a P. Mertlík. Jde především o místo setkávání, kde probíhají výstavy děl současných malířů, ale i keramiky a jiných forem umění.

www.korunavysociny.cz



Foto: archiv Horácká galerie

Muzea a galerie

Fantasy muzeum & galerie

Muzeum se nachází v obci Černvív v podhradí hradu Pernštejna. Naleznete zde plastiky a díla inspirované tvorbou Julese Verna. Zhlédnout můžete až třímetrové

exponáty, roboty, ponorky, vzducholodě a mnoho dalšího. Využít můžete také kostýmy a rekvizity k zapůjčení.

www.fantasymuzeum.cz



Foto: archiv muzea

Depozit-muzeum veterán TATRA klub

Auta, autíčka, hračky, dobové oblečení... To a mnohem víc si můžete prohlédnout v bystřickém Depozit-muzeu Tatra klubu. A pokud budete mít štěstí a bude vás

expozicí provázet někdo z rodiny Proseckých, pochopíte, proč se zde o auta starají s takovou láskou a pečlivostí. To musíte zažít!
www.malirstvi.jihlavsko.com



Foto: archiv TIC BnP

Wellness a relax

Relaxační centrum

Relaxační centrum ve Žďáře nad Sázavou je skvělým místem, kde si můžete dopřát odpočinek po náročné túře či zde strávit volný den. Využít můžete bazény pro velké i malé plavce, tobogán, brouzdaliště, umělou řeku i relaxační lehátka

a whirlpool. A pokud to není dost, čekají na vás ještě tři sauny a solná jeskyně. V letních měsících stačí projít do přilehlé zahrady a užívat si tak sluníčka jen kousíček od centra města. Záleží jen na vás, co si vyberete.



Foto: archiv Žďár n. S.

Hotel Ski

V samém srdci Vysočiny, na okraji Nového Města na Moravě, přímo u Vysočina Areny, najdete Hotel Ski. Okolí hotelu si vychutnají zejména milovníci vycházek a cyklistiky. Atmosféru CHKO Žďárských vrchů ocení však i ti, kteří

chtějí jen vypnout mobilní telefon a relaxovat v lesích nebo u rybníka. Zážitky uprostřed krásné přírody plné jedinečných míst čekají po celý rok právě na vás. Přijďte se přesvědčit sami.
www.hotelski.cz



Foto: archiv Hotel Ski

Letní aktivity

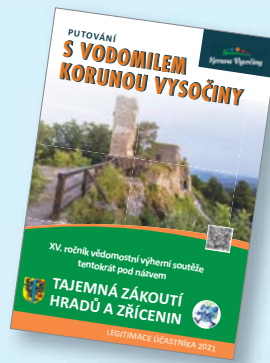
Korálky komorné Elišky

Zábavná hra pro rodiny s dětmi, která spočívá v hledání pokladů v podhradí Pernštejna. Hrací karta je k dostání v Nedvědici v infocentru, Cukrárně Milena. Stáhnout si ji můžete také na webu Koruna Vysočiny.



Putování s Vodomilem

Pusťte se s námi do dalšího putování Vodomila Korunou Vysočiny! Letošním tématem jsou tajemná zákoutí hradů a zřícenin. Chcete se dozvědět, jaká tajemství tato místa skrývají? Vydejte se v létě s Vodomilem po stopách historie na Bystřicku.



■ Questing, sgrafita Karla Němce



Foto: archiv Informační centrum NMnM

Malé i velké badatele zaujme hledačka (questing), ve které se vydáte objevovat sgrafita významného novoměstského umělce Karla Němce. Ten v letech 1923 – 1950 vytvořil přes dvacet sgrafit na místních domech. Ta si díky hledačce budete moci detailně prohlédnout. Stezka je přístupná po celý rok, start je u budovy Horáckého muzea a informačního centra a délka je 2,5 km. Poklad je kvůli vandalům přesunut do IC, takže si trasu naplánujte tak, abyste byli v otevírací době za správné vyluštěnou hádanku odměnění. Leták ke hledačce získáte buď v informačním centru, nebo na www.questing.cz. Na fotce je kostel sv. Kunhuty.

■ Naučná vodní stezka Nové Veselí

Naučná stezka dlouhá 2,5 km vás provede podél levého břehu Veselského rybníka. Na deseti informačních panelech vás seznámí s místní faunou a flórou. Děti hned na začátku zaujme vodní mlýnek, který rozpohybuje vylitím vědra, které si

naberou v rybníce. Po cestě potkají vodníka, mohou zkusit do podběráku chytit rybu či pozorovat vodní ptáky dalekohledem schovaným v jednom z panelů. K pozorování ptáků pak můžete využít i pozorovatelnu na protějším břehu.



Foto: Václav Šubrt

■ Prosíčka

Tuto skálu snadno poznáte díky dřevěnému kříži, který zdobí její vrcholek. Vyhlídka je poměrně snadno přístupná, a tak si ji mohou vychut-

nat i vaše ratolesti. Vydáte-li se objevovat Jíramovsko, zajděte i na tuto vyhlídku, kde budete mít údolí Fryšávky jako na dlani.



Foto: Miloš Neumann

■ Po stopách zaniklých skláren

Hluboké pralesy na hranicích Čech a Moravy byly ideálním místem pro vznik skláren. A tak jich ve zdejším kraji vznikla celá řada. Dnes jsou již pece sklářských hutí dávno vyhaslé, ale stopy sklářů zde zůstávají i nadále. Vydejte se k zaniklým sklár-

nám na Milovech, v Herálcích nebo ve Škrdlovicích. Výrobky sklářů si můžete prohlédnout v expozici sklářství v novoměstském Horáckém muzeu. Na fotce je Skelmistrovský dům Milovy. www.korunavysociny.cz



Foto: archiv Horácké muzeum

■ Instagramová stezka Koruny Vysočiny

Nádherná místa, na kterých se tají dech, nejsou jen daleko za mořem. Objevte skryté lokality, o kterých častokrát vědí jen místní, a prožijte s námi pohodové aktivní dny. Odnese si krásné vzpomínky, nezapomenutelné zážitky formou fotek. Slibujeme vám, že na na-

ších instagramových stezkách jich posbíráte opravdu hodně. Kam přesně máte jít sbírat své super úlovky z dovolené, se dozvíte z našich webových stránek nebo z letáku, který získáte v turistických informačních centrech Koruny Vysočiny.



Foto: Michaela Pardubická

■ Rozhledna Rosička

Rozhlednu Rosička najdete na stejnojmenném vrchu, jihozápadně od obce Sázava. Vyhlídková plošina rozhledny je ve výšce 24 m a vystoupáte na ni po 140 schodech. Výhled ale rozhodně stojí za tu námahu. Můžete si odsud prohlédnout Žďárské vrchy, Železné hory a dohlédnete až na památku UNESCO na Zelené hoře i komínový ocelového srdce Vysočiny, firmy Žďas. Ze Žďáru nad Sázavou se sem dostanete pohodlně na kole po lesních cestách a málo frekventované silnici. Malé parkoviště je asi 300 m od rozhledny.



Foto: Václav Šubrt

Kam by vás vzali místní lidé

■ Babylon u Kovářové

Chcete zapomenout na všední starosti, být v krásné přírodě, načerpat novou energii nebo prostě jen vypnout, na nic nemyslet a kochat

se krásným výhledem? Tak přesně tohle vyhlídkové místo je pro vás to pravé – Babylon u Kovářové (626 m n. m.).



■ Vyhlídka Maria Laube

Historická vyhlídka s kouzelným výhledem na hrad Pernštejn a část údolí říčky Nedvědičky pod ním. K vyhlídce se dostanete po

žluté turistické značce od prvního nádvoří hradu Pernštejn a též z opačného směru od vesničky Smrček.



■ Okolo Líšné

Toulky okolím Líšné vás zavedou do odlehlejších a méně známých končin Novoměstska. Projdete se po lesích i loukách, po kopcích i údolích. Pestrá je i nabídka konkrétních cílů, kam vyrazit. Na dosah

máte zříceninu středověkého hradu Štarkov, radiolokační stanici na Buchtově kopci, lidovou architekturu v Jimramovských Pasekách, skálu na Bohdalcí nebo pohádkové výhledy v okolí vrcholu Babka.



■ Šibeniční vrch

Máte rádi mystická a tajemná místa? Jedno takové najdete i v Bystřici. Jedná se o kopec Hora, kde na jejím vrcholu stávala šibeniice. Dnes zde naleznete pouze torzo, ale zato nově opravené kříže.

Cesta k nim není zatím značena, ale do budoucna se zde počítá i s naučnou stezkou útrpného práva. Už nyní se vám ovšem odtud naskytne nezvyklý pohled na náměstí a přilehlé zahrádky a domy.



■ Bozinka a menhírové pole

Bozinka je homolovitý kopec nad Doubravíkem, kde najdete i kapličku sv. Máří Magdalény. Kdysi zde bylo pohanské kultovní místo – bojiště a od toho tedy název Bozinka. Kousek od kapličky se na

chází menhírové pole. Zde můžete čerpat energii tachyonů – spojení silné energie Země s kosmickou tachyonovou spolu vytváří oblasti, které pomáhají léčit, uklidňují a utišují bolesti.



■ Vyhlídka Vejdoch u Jam

Nenápadný kopec Vejdoch najdete u obce Jámy. Je ideálním místem, odkud se můžete rozhlédnout po okolních kopcích a loukách. K 50. výročí založení Československa zde byly zasazeny dvě památ-

né lípy, v roce 2018 k nim přibyla pískovcová socha Strom života, která má podobu kříže. Nezapomeňte tak vyhlídku navštívit při toulkách na kole mezi Žďárem a Novým Městem na Moravě.



■ Krytý dřevěný most v Černvíru

Krytý dřevěný most přes řeku Svatku pochází z roku 1718 a je nejstarší svého druhu na Moravě. Trámový most věšadlové konstrukce je

dlouhý 32 m, široký 2,6 m a jeho mostovka je v průměrné výšce 4 m nad hladinou řeky. Je chráněn jako kulturní památka ČR.



Foto: archiv TIC Nedvědice

■ Kostel sv. Václava v Dolním Čepí

Původně románský kostel se nachází na terase pod svahem vysokého kopce v Dolním Čepí. Je to jeden z mála kostelů, který ve své histo-

rii prodělal jen nepatrné stavební úpravy. Byl patrně postaven v první polovině 13. století a podle tradice jej postavili zbožní horníci.



Foto: Dana Večeřová



Foto: archiv Trhonický mlýn



Foto: archiv Trhonický mlýn

■ Trhonický mlýn

V odlehlé vesničce Trhonice nedaleko Jimramova najdete u Trhonického potoka starý mlýn. Svému účelu sloužil od 16. století a naposledy se v něm mlelo v roce 1941. Díky pilným majitelům je dnes krásně zrekonstruovaný. Po předchozí domluvě vám mlýn rádi ukážou v plné parádě a vysvětlí jeho fungování. Tak neváhejte, ať se na vás dostane! Jak jistě víte, povídání o mlýně chce každý slyšet ještě jednou...

■ Zámek Žďár nad Sázavou nikdy nezamyká

Ať už čtete tento článek za přísných nebo mírných epidemických opatření, vězte, že na žďárském zámku jsou pro vás dveře stále otevřené. Zámecký areál se totiž nezamyká, na zdravotní procházku sem tedy můžete vyrazit za každé situace. Pokud to bude možné, rozhodně

si nenechte ujít návštěvu interaktivního Muzea nové generace, prohlídky Po stopách Santiniho s průvodcem nebo Letní program pro rodiny s dětmi. Na zámku se můžete také ubytovat a nabrat síly v zámecké kavárně nebo obchůdku se suvenýry.



Foto: archiv Zámek Žďár

■ Zemská hranice

Žďár nad Sázavou leží v blízkosti hranice Čech a Moravy. Na několika místech v okolí města se tak můžete s pomyslnou hranicí setkat. U Pílské nádrže má podobu betonových soch Lva a Orlice od místního sochaře Michala Olšiaka. Jinde může hranici dokonce hlí-

dat pohraničník v budce, jako je tomu u Sirákova. Zdejší hranice je vyznačena cedulemi hranice mezi Královstvím českým a moravským a stožárem s vlajkou. Cestou mezi Šlakhrem a kopcem Peperek potkáte pro změnu celníka na místě přezdívaném Konec světa.



Foto: Hana Vykoukalová

Zříceniny

■ Dalečín

Zřícenina gotického hradu na levém břehu řeky Svratky vás zaujme na první pohled. Už z dálky můžete vidět zcela ojedinělou západní stěnu hradního paláce, která je dlouhá přes 45 m a její výš-

ka dosahuje místy až 17 m! Hrad vznikl ve druhé polovině 14. století, ale brzy se stal sídlem lapků a v 16. století byl už pustý. Projděte se po místech, kde se odehrála nejedna středověká bitva.



Foto: archiv TIC BnP

■ Jivina

Na jihozápadním konci obce Dolní Rožínka v lese Jivina stojí ruiny umělé zříceniny kaple. Tuto stavbu nechal zbudovat majitel rožického panství Jan Nepomuk, hrabě Mitrovský, a to v letech 1781 –

1789. Měla půdorys kruhové výseče, zdobila ji fresková malba a její výklenky různé sošky. Sloužila nejen jako romantická kulisa pro výlety panstva, ale také jako odpočinkové místo při ukončení lovu zvěře.



Foto: archiv TIC BnP

■ Mitrov

Hrad Mitrov byl vybudován v průběhu 80. let 13. století Demetery z Bukové, kteří po sobě své nové opevněné sídlo nazvali Dimitrov (zkráceně též Mitrov). V r. 1358 se na Mitrově uvádí jistý Bohuslav, který již v r. 1365 postupuje mitrovské zboží markraběti Janovi. Po hradě Mitrov se psal také Dobeš, jenž zde patrně vykonával funkci purkrabího. Hrad byl totiž zeměpanské zboží až do r. 1407, kdy byl prodán Hlaváčkoví z Ronova, který

se psal po Mitrovu ještě v r. 1433, i když ho již v r. 1415 postoupil Vilému z Pernštejna. V pozdějších dobách se o hrad Mitrov vlekly spory mezi pány z Ronova a Pernštejny. Rod Pernštejnů však hrad i přes vleklé spory neopustil a držel ho až do r. 1589. Hrad však pro Pernštejny neměl sídelní význam, chátral a r. 1588 se uvádí jako pustý. Do dnešní doby se zachovalo torzo hradu se zbytkem zdí, hradeb a příkopů.



Foto: archiv TIC BnP

■ Valy

Na vrcholku Valy nad Bobrovou stával kdysi malý hrádek. Do dnešních dnů z něj moc nezbylo, ale i to má své výhody. Na rozdíl od jiných hradů, které mohou být pro turisty nedobytné, je cesta na tuto zříceninu velmi příjemná a zvládnou ji i malé děti. Doporučujeme k návštěvě využít značený okruh naučné stezky okolím Bobrové. Můžete využít okruh o délce 6 km a pro ty zdatnější turisty se nabízí trasa

17 km dlouhá. Na stezce se seznámíte s historií významných stavební, místní kalvárií, uvidíte mravenčí království nebo již zmiňované valy – pozůstatky hrádku postaveného pány z Křižanova.

Parkování je ideální v Horní Bobrové u hřbitova nebo u autobusových zastávek v Dolní či Horní Bobrové. Cestou se určitě zastavte občerstvit v Balónovém hotelu, kde vaří vynikající pivo.



Foto: Miloš Neumann

■ Štarkov

Až budete někdy přemýšlet, kde si postavíte hrad, můžete si vzít příklad z Archleba ze Stařechovic. Svůj hrad postavil na skalnatém vrcholku nad řekou Fryšávkou u Nového Jimramova. Měl tu krásné údolí pod okny, skály hned za domem a parádní výhled do krajiny. Ale i když stavbu hradu neplánujete, zajděte na Štarkov třeba jen tak na výlet, stojí to za to!

Na hradě se sbíhá několik turis-

tických tras, a tak jej jistě neminete. I kdybyste snad sešli z cesty, míře stále do kopce. Na vrcholku vás pak čeká bludiště skal a pobořených hradních zdí. Buďte zvědaví a nebojte se zříceninu důkladně prozkoumat. Říká se, že na hradě sídlili loupeživí rytíři. Když byl pak hrad dobyt a pobořen, jejich poklady zůstaly ukryty pod zhroutilými zdmi. No, a i kdybyste poklad nenašli, jistě si odnesete spoustu skvělých zážitků.



Foto: Miloš Neumann